

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 27. aprila 2016*

„Predhodno odločanje — Skupna carinska tarifa — Uredba (ES) št. 1186/2009 — Člen 3 — Oprostitev uvoznih dajatev — Osebna lastnina — Prenos stalnega prebivališča iz tretje države v državo članico — Pojem ‚običajno prebivališče‘ — Nemožnost združevanja običajnega prebivališča v državi članici in v tretji državi — Merila za določanje kraja običajnega prebivališča“

V zadevi C-528/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (nizozemsko vrhovno sodišče, Nizozemska) z odločbo z dne 14. novembra 2014, ki je prispela na Sodišče 21. novembra 2014, v postopku

X

proti

Staatssecretaris van Financiën,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi T. von Danwitz, predsednik senata, C. Likurgos, E. Juhász, C. Vajda, sodniki, in K. Jürimäe (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za X B. J. B. Boersma, adviseur,

— za nizozemsko vlado M. Bulterman in M. Noort, agentki,

— za Evropsko komisijo L. Grønfeldt in H. Kranenborg, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. decembra 2015

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nizozemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3 Uredbe Sveta (ES) št. 1186/2009 z dne 16. novembra 2009 o sistemu oprostitev carin v Skupnosti (UL L 324, str. 23).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med X in Staatssecretaris van Financiën (državni sekretar za finance), ker je ta zavrnil oprostitev uvozne dajatve za prenos osebne lastnine X iz Katarja na Nizozemsko.

Pravni okvir

Direktiva 83/182

- 3 Člen 7(1) Direktive Sveta z dne 28. marca 1983 o davčnih oprostitev znotraj Skupnosti za določena prevozna sredstva, začasno uvožena iz ene države članice v drugo (83/182/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 112), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2006/98/ES z dne 20. novembra 2006 (UL L 363, str. 129, v nadaljevanju: Direktiva 83/182), določa:

„V tej direktivi ‚običajno prebivališče‘ pomeni kraj, kjer oseba navadno živi, to je vsaj 185 dni v vsakem koledarskem letu zaradi osebnih in poklicnih vezi ali v primeru osebe, ki nima poklicnih vezi, zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesno povezavo med to osebo in krajem, kjer živi.

Vendar se za običajno prebivališče osebe, ki je poklicno vezana na drug kraj kot osebno, in ki zato živi v različnih krajih v dveh ali več državah članicah, šteje kraj osebnih vezi osebe, če se ta oseba tja redno vrača. [...]“

Direktiva 83/183/EGS

- 4 Vsebina člena 6(1) Direktive Sveta z dne 28. marca 1983 o davčnih oprostitev, ki veljajo za končni uvoz osebne lastnine posameznikov iz države članice (83/183/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 117), ki je bila razveljavljena z Direktivo Sveta 2009/55/ES z dne 25. maja 2009 o davčnih oprostitev, ki veljajo za končni vnos osebne lastnine posameznikov iz države članice (UL L 145, str. 36), je enaka vsebini člena 7(1) Direktive 83/182.

Uredba št. 1186/2009

- 5 Uredba št. 1186/2009 je razveljavila Uredbo Sveta (EGS) št. 918/83 z dne 28. marca 1983 o sistemu oprostitev carin v Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 1, str. 419).
- 6 V uvodnih izjavah 3 in 4 Uredbe št. 1186/2009 je navedeno:
 - „(3) V nekaterih točno določenih okoliščinah, ko zaradi posebnih pogojev, pod katerimi se uvažajo blago, ni običajne potrebe po varstvu gospodarstva, [...] obdavčenje ni upravičeno.
 - (4) Zaželeno je, da se v takšnih okoliščinah uredi, kakor je bilo to določeno tudi v večini carinskih sistemov, da takšno blago uživa oprostitev uvozne dajatve, ki bi jo bilo sicer treba plačati.“
- 7 Člen 2(1)(c) te uredbe določa:

„[...] Osebna lastnina ne po naravi ne po količini ne sme biti takšna, da bi bilo mogoče sklepati, da se uvažajo v komercialne namene.“

8 Člen 3 te uredbe določa:

„Na podlagi členov 4 do 11 se osebna lastnina fizičnih oseb, ki prenesejo običajno prebivališče iz tretje države na carinsko območje Skupnosti, uvozi brez uvoznih dajatev.“

9 Člen 4 iste uredbe določa:

„Oprostitev je omejena na osebno lastnino, ki:

(a) jo je imela, razen v posebnih, z okoliščinami utemeljenih primerih, zadevna oseba v lasti oziroma, v primeru blaga, ki ga ni mogoče porabiti, v uporabi na prejšnjem običajnem bivališču vsaj šest mesecev pred datumom, ko oseba preneha imeti običajno prebivališče v tretji državi, iz katere prihaja;

(b) je namenjena za uporabo v enak namen na novem kraju običajnega bivališča.

[...]“

10 Člen 5(1) Uredbe št. 1186/2009 določa:

„1. Oprostitev se lahko odobri le osebam, katerih običajno prebivališče se je neprekinjeno nahajalo izven carinskega območja Skupnosti vsaj 12 mesecev.“

11 V skladu s členom 7(1) te uredbe se oprostitev odobri le za osebno lastnino, ki je bila dana v prosti promet v 12 mesecih od datuma, ko je zadevna oseba prijavila običajno prebivališče na carinskem območju Evropske unije.

12 Člen 9 te uredbe določa, da je oprostitev mogoče odobriti za osebno lastnino, ki je dana v prosti promet, preden zadevna oseba prijavi običajno prebivališče na carinskem območju Unije, če takšna oseba namerava dejansko prijaviti običajno prebivališče v roku šestih mesecev.

13 V skladu s členom 10 te uredbe lahko pristojni organi, če zaradi službenih obveznosti zadevna oseba zapusti tretjo državo, v kateri je imela običajno prebivališče, ne da bi hkrati prijavila običajno prebivališče na carinskem območju Unije, čeprav to namerava storiti, dovolijo dajatve prost uvoz osebne lastnine, ki jo s tem namenom prenaša na omenjeno območje.

14 V skladu s členom 11 Uredbe št. 1186/2009 imajo pristojni organi tudi možnost odstopanja od nekaterih pogojev uporabe oprostitve uvoznih dajatev iz člena 3 te uredbe.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

15 Tožeča stranka je do 1. marca 2008 prebivala in delala na Nizozemskem. Od 1. marca 2008 do 1. avgusta 2011 je delala v Katarju, kjer je uporabljala stanovanje, ki ji ga je dal na voljo njen delodajalec. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je imela v tej tretji državi osebne in poklicne vezi. V tem času je žena tožeče stranke še naprej prebivala in delala na Nizozemskem. Žena je tožečo stranko obiskala šestkrat za skupno 83 dni. V tem obdobju je tožeča stranka v postopku v glavni stvari preživela 281 dni zunaj Katarja in je v tem času obiskala svojo ženo, svoje polnoletne otroke in družino na Nizozemskem ter bila na dopustu v drugih državah.

16 Zaradi vrnitve na Nizozemsko je tožeča stranka v postopku v glavni stvari zaprosila za odobritev uvoza osebne lastnine iz Katarja v Unijo z oprostitvijo uvoznih dajatev v skladu s členom 3 Uredbe št. 1186/2009. Davčni inšpektor je z odločbo to prošnjo zavrnil, ker ni bilo prenosa običajnega

prebivališča tožeče stranke na Nizozemsko v smislu tega člena. Tožeča stranka naj bi običajno prebivališče namreč ohranila v tej državi članici, medtem ko je bivala v Katarju, tako da naj njeno običajno prebivališče nikoli ne bi bilo v tej tretji državi.

- 17 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je zoper to zavrnitveno odločbo vložila tožbo pri Rechtbank te Haarlem (sodišče v Haarlemu), ki je njeni zahtevi ugodilo. Davčni inšpektor se je zoper sodbo tega sodišča pritožil pri Gerechtshof Amsterdam (pritožbeno sodišče v Amsterdamu). To sodišče je opozorilo, da je v skladu s sodno prakso Sodišča običajno prebivališče kraj, ki ga je zadevna oseba izbrala za trajno središče svojih interesov. Dalje, poudarilo je, da glede na osebne in poklicne vezi tožeče stranke v postopku v glavni stvari ni mogoče določiti, kje je bilo trajno središče njenih interesov. V teh okoliščinah to sodišče meni, da je treba dati prednost osebnim vezem, zato v zadevnem obdobju običajno prebivališče tožeče stranke ni bilo v Katarju, ampak na Nizozemskem.
- 18 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je pri predložitvenem sodišču vložila kasacijsko pritožbo. Potem ko je to sodišče navedlo, da Uredba št. 1186/2009 ne opredeljuje pojma „običajno prebivališče“, je menilo, da se je ob odločitvi Gerechtshof Amsterdam (pritožbeno sodišče v Amsterdamu) treba vprašati, ali je imela tožeča stranka v postopku v glavni stvari v zadevnem obdobju običajno prebivališče tako na Nizozemskem kot v Katarju. Poudarilo je, da cilji te uredbe v okoliščinah, kot so te v glavni stvari, ne nasprotujejo niti sočasnemu obstoju običajnega prebivališča tako na Nizozemskem kot v Katarju niti uporabi oprostitev uvoznih dajatev, določene v členu 3 te uredbe, ker je tožeča stranka v postopku v glavni stvari opustila običajno prebivališče v Katarju in je svojo osebno lastnino prenesla na Nizozemsko.
- 19 Če bi bilo treba Uredbo št. 1186/2009 razlagati tako, da izključuje možnost dvojnega običajnega prebivališča, želi predložitveno sodišče izvedeti, katera so merila, ki jih je v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, treba upoštevati za določitev, katero od teh dveh prebivališč je treba šteti za običajno prebivališče za namene uporabe te uredbe. V zvezi s tem to sodišče sprašuje, ali so upoštevna merila za določitev kraja „običajnega prebivališča“ v smislu člena 7(1) Direktive 83/182 in člena 6(1) Direktive 83/183, ki jih je Sodišče določilo v sodbah Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) in Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251), zlasti prednost, ki se pri tej določitvi pripisuje osebnim vezem.
- 20 V teh okoliščinah je Hoge Raad der Nederlanden (vrhovno sodišče Nizozemske) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali Uredba št. 1186/2009 zajema možnost, da ima fizična oseba običajno prebivališče hkrati v državi članici in v tretji državi, in če je tako, ali oprostitev uvoznih dajatev, določena v členu 3, velja za blago, ki se, ko nima več običajnega prebivališča v tretji državi, prenese v Unijo?
 2. Če Uredba št. 1186/2009 izključuje dvojno običajno prebivališče in glede na vse okoliščine ni mogoče določiti običajnega prebivališča: na podlagi katerega pravila ali katerih meril je treba torej za uporabo te uredbe določiti, v kateri državi ima zadevna oseba običajno prebivališče v primeru, kot je obravnavani, v katerem ima v tretji državi tako osebne kot poklicne vezi, v državi članici pa samo osebne vezi?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 21 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3 Uredbe št. 1186/2009 razlagati tako, da ima lahko fizična oseba za potrebe uporabe tega člena običajno prebivališče hkrati v državi članici in v tretji državi. V primeru pritrdilnega odgovora to sodišče tudi sprašuje, ali se oprostitev uvoznih dajatev iz tega člena uporablja za osebno lastnino, ki jo ta fizična oseba uvozi v Unijo, ko preneha imeti običajno prebivališče v tretji državi.
- 22 Ker Uredba št. 1186/2009 ne opredeljuje pojma „običajno prebivališče“ iz člena 3 te uredbe, je treba za določitev obsega tega člena upoštevati hkrati njeno besedilo, njen kontekst in njene cilje (sodba Angerer, C-477/13, EU:C:2015:239, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 23 Glede besedila člena 3 Uredbe št. 1186/2009 je treba po eni strani navesti, da se izraz „običajno prebivališče“ v njem uporablja v ednini, kar lahko potrjuje, da ima fizična oseba lahko hkrati le eno običajno prebivališče. Po drugi strani ta člen dodelitev oprostitve uvoznih dajatev pogojuje s prenosom običajnega prebivališča iz tretje države v carinsko območje Unije. Kot je generalni pravobranilec navedel v točki 37 sklepnih predlogov, uporaba glagola „prenesti“ nujno predpostavlja selitev običajnega prebivališča iz kraja zunaj tega ozemlja v kraj znotraj tega ozemlja in torej nasprotuje temu, da v istem obdobju obstaja običajno prebivališče v državi članici in običajno prebivališče v tretji državi.
- 24 V zvezi s sobesedilom člena 3 Uredbe št. 1186/2009 se tudi v členih 4, 5, 7 in od 9 do 11 te uredbe, ki se nanašajo izrecno na pogoje uporabe oprostitve carin, določene v členu 3 te uredbe, izraz „običajno prebivališče“ uporablja v ednini. Enako velja za druge člene te uredbe, v katerih se pojavlja pojem „običajno prebivališče“.
- 25 Tudi besedilo členov 4, 7 in od 9 do 11 Uredbe št. 1186/2009 podpira razlago pojma „običajno prebivališče“, v skladu s katero ima fizična oseba lahko hkrati le eno običajno prebivališče. Tako najprej člen 4 te uredbe določa, da oprostitev velja le za osebno lastnino, ki jo je po eni strani zainteresirana oseba uporabljala „v kraju svojega prejšnjega običajnega prebivališča“ vsaj šest mesecev pred datumom, ko „je oseba prenehala imeti običajno prebivališče“ v tretji državi, iz katere prihaja, in ki je po drugi strani namenjena za uporabo „v novem kraju običajnega prebivališča“. Dalje, členi 7, 9 in 10 te uredbe se vsi nanašajo na isto sosledje dogodkov, v katerem je zainteresirana oseba najprej zapustila svoje običajno prebivališče v tretji državi, nato pa je običajno prebivališče vzpostavila v carinskem območju Unije. Nazadnje, v členu 11 Uredbe št. 1186/2009 se glagol „prenesti“, ki se uporablja tudi v členu 3 te uredbe, uporabi za opis selitve običajnega prebivališča iz tretje države v državo članico.
- 26 Glede ciljev Uredbe št. 1186/2009 je v uvodni izjavi 3 te uredbe navedeno, da ta uredba določa oprostitev carine, če „v nekaterih točno določenih okoliščinah, ko zaradi posebnih pogojev, pod katerimi se uvažata blago, ni običajne potrebe po varstvu gospodarstva, [...] obdavčenje ni upravičeno“.
- 27 Iz sodne prakse v zvezi z drugo uvodno izjavo Uredbe št. 918/83, katere vsebina je enaka uvodni izjavi 3 Uredbe št. 1186/2009, izhaja, da sta cilja, ki ju je zakonodajalec Unije uresničeval pri sprejetju te prve uredbe, olajšati vzpostavitev novega prebivališča fizične osebe v zadevni državi članici na eni strani in olajšati delo carinskim organom držav članic na drugi (sodba Treimanis, C-487/11, EU:C:2012:556, točka 24). Ta preudarka se uporabljata v Uredbi št. 1186/2009, saj je zakonodajalec Unije s to uredbo uzakonil različne predpise ureditve oprostitve carin, vključno z določbami Uredbe št. 918/83.

- 28 Razlage, v skladu s katero ima fizična oseba lahko dve običajni prebivališči v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009, in sicer eno v tretji državi in drugo v državi članici, pa ne bi bilo mogoče šteti za skladno s ciljem olajšati vzpostavitev novega prebivališča v državi članici.
- 29 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3 Uredbe št. 1186/2009 razlagati tako, da za namene uporabe tega člena fizična oseba ne more imeti običajnega prebivališča hkrati v državi članici in v tretji državi. Ob upoštevanju tega odgovora ni treba preučiti drugega dela prvega vprašanja.

Drugo vprašanje

- 30 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, katera so merila za določanje kraja običajnega prebivališča v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009 v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, v katerih ima zainteresirana stranka v tretji državi osebne in poklicne vezi, v državi članici pa osebne vezi.
- 31 Uvodoma je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso, ki se je razvila na različnih področjih prava Unije, običajno prebivališče razumeti kot kraj, ki ga je zainteresirana oseba izbrala za trajno središče svojih interesov (glej po analogiji sodbe Schäflein/Komisija, 284/87, EU:C:1988:414, točka 9; Ryborg, C-297/89, EU:C:1991:160, točka 19; Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, točka 51; Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, točka 55; I, C-255/13, EU:C:2014:1291, točka 44, in B., C-394/13, EU:C:2014:2199, točka 26).
- 32 Odločeno je bilo tudi, da je za določanje običajnega prebivališča kot trajnega središča interesov zadevne osebe treba upoštevati vsa upoštevana dejstva (glej po analogiji sodbe Schäflein/Komisija, 284/87, EU:C:1988:414, točka 10; Ryborg, C-297/89, EU:C:1991:160, točka 20; Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, točka 55; Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, točka 57, in I, C-255/13, EU:C:2014:1291, točki 45 in 46).
- 33 V sodbah Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) in Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251), o upoštevnosti katerih se Sodišče sprašuje v okviru drugega vprašanja za določitev kraja običajnega prebivališča v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009, je Sodišče glede člena 7(1) Direktive 83/182 in člena 6(1) Direktive 83/183 navedlo, da med dejavnike, ki jih je treba upoštevati pri določitvi običajnega prebivališča kot trajnega središča interesov zadevne osebe, sodijo med drugim fizična prisotnost te osebe, njenih družinskih članov, posedovanje stanovanja, kraj dejanskega šolanja otrok, kraj izvajanja poklicne dejavnosti, kraj, kjer so premoženjski interesi, in kraj, kjer obstajajo upravne vezi z državnimi organi in družbeni ustanovami, če omenjeni dejavniki izražajo voljo te osebe, da kraj teh vezi zaradi trajnosti, ki izvira iz življenjske navade in odvijanja običajnih družbenih in poklicnih odnosov, izbere za stalno (sodbi Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, točka 55, in Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, točka 57).
- 34 Sodišče je v teh sodbah pojasnilo tudi, da če skupna presoja vseh upoštevnih dejstev ne zadošča za določitev trajnega središča interesov zadevne osebe, je treba za to določitev prednost dati osebnim vezem (sodbi Louloudakis, C-262/99, EU:C:2001:407, točka 53, in Alevizos, C-392/05, EU:C:2007:251, točka 61).
- 35 Iz predloga za sprejetje prehodne odločbe izhaja, da se predložitveno sodišče zlasti sprašuje, ali je ta zadnji preudarek, v skladu s katerim je treba dati prednost osebnim vezem, mogoče uporabiti za razlago pojma „običajno prebivališče“ v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009, glede na to, da je Gerechtshof Amsterdam (pritožbeno sodišče v Amsterdamu), katerega sodba je predmet postopka pred tem sodiščem, menilo, da je bilo treba v okoliščinah v postopku v glavni stvari dati prednost navedenim osebnim vezem.

- 36 V zvezi s tem je treba navesti, da iz sodb Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407, točka 53) in Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251, točka 61) izhaja, da ta prednost temelji na razlagi izrazov iz člena 7(1) Direktive 83/182 in člena 6(1) Direktive 83/183. Uredba št. 186/2009 pa ne vsebuje določbe, ki bi bila enakovredna tem določbam.
- 37 Dalje je treba navesti, da se ti direktivi nanašata na davčne oprostitve, ki se uporabljajo v Uniji, medtem ko se ta uredba nanaša na oprostitve carin, ki se uporabljajo za premoženje, ki se iz tretjih držav uvaža v Unijo. Cilj teh direktiv je torej drugačen od cilja Uredbe št. 1186/2009. Iz uvodnih izjav teh direktiv namreč izhaja, da je njun cilj spodbujanje prostega gibanja posameznikov znotraj Unije z odstranitvijo davčnih ovir za uvoz osebne lastnine in prevoznih sredstev v državo članico iz druge države članice. Nasprotno pa ta uredba, kot izhaja iz njene uvodne izjave 3, za uvoz – iz tretjih držav v Unijo – blaga, ki v skladu s členom 2(1)(c) te uredbe ne sme biti takšen, da bi bilo mogoče sklepati, da se uvaža v komercialne namene, določa oprostitve carine, če zaradi pogojev teh uvozov „ni običajne potrebe po varstvu gospodarstva“.
- 38 V teh okoliščinah razlage pojma „običajno prebivališče“ v smislu člena 7(1) Direktive 83/182 in člena 6(1) Direktive 83/183, v skladu s katero je treba, ko ni mogoče določiti trajnega središča interesov zadevne osebe, dati prednost osebnim vezem, ni mogoče uporabiti za pojem „običajno prebivališče“ v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009.
- 39 Iz tega izhaja, da je običajno prebivališče v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009 treba razumeti kot kraj, ki ga je zadevna oseba izbrala za trajno središče svojih interesov. Pri določitvi, ali je to običajno prebivališče v tretji državi, je treba za namene uporabe carinske oprostitve, določene v tem členu 3, upoštevati vsa upoštevana dejstva, vključno s tistimi, ki jih je Sodišče primeroma navedlo v sodbah Louloudakis (C-262/99, EU:C:2001:407) in Alevizos (C-392/05, EU:C:2007:251) ter ki so navedeni v točki 33 te sodbe, ne da bi bilo treba dajati prednost osebnim vezem.
- 40 V okviru te analize je treba poudariti, da Uredba št. 1186/2009 namenja poseben pomen trajanju prebivanja zadevne osebe v zadevni tretji državi. V skladu s členom 5(1) te uredbe se carinska oprostitve, določena v členu 3 te uredbe, lahko odobri le osebam, katerih običajno prebivališče je bilo neprekinjeno zunaj carinskega območja Unije vsaj 12 mesecev. Prav tako je Svet za carinsko sodelovanje, ki je postal Svetovna carinska organizacija (STO), h kateri je želela pristopiti Unija, katere prošnja za pristop je bila sprejeta v letu 2007, v priporočilu z dne 5. decembra 1962 v zvezi z odobritvijo oprostitve carin za premoženje, ki se uvozi ob prenosu prebivališča, navedel, da se oprostitve lahko dovoli zlasti, če se izkaže, da je bilo trajanje prebivanja v tujini zadostno.
- 41 Glede na zgoraj navedene ugotovitve je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, ko ima zainteresirana oseba v tretji državi osebne in poklicne vezi, v državi članici pa osebne vezi, pri določitvi, ali je običajno prebivališče te osebe v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009 v tretji državi, ob celostni presoji upoštevnih dejstev posebno pomembnost nameniti trajanju prebivanja zadevne osebe v tej tretji državi.

Stroški

- 42 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

- 1. Člen 3 Uredbe Sveta (ES) št. 1186/2009 z dne 16. novembra 2009 o sistemu oprostitve carin v Skupnosti je treba razlagati tako, da za namene uporabe tega člena fizična oseba običajnega prebivališča ne more imeti hkrati v državi članici in v tretji državi.**

2. **V okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, v katerih ima zainteresirana oseba v tretji državi osebne in poklicne vezi, v državi članici pa osebne vezi, je treba pri določitvi, ali je običajno prebivališče te osebe v smislu člena 3 Uredbe št. 1186/2009 v tretji državi, ob celostni presoji upoštevni dejstev poseben pomen nameniti trajanju prebivanja zadevne osebe v tej tretji državi.**

Podpisi